

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomda-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Bácskai szőlőtermelésünkért.

Napról-napra aggasztóbbá lesz szőlő-
telepeink állapota, s mivel a baj
nem egyedül szokott járni, most is
párosával lép fel. Alig pár éve,
hogy megyénk területén is pusztít
a fillokszera, már itt a peronospora
is, melynek kártékony hatása annál inkább figye-
lemre méltó, mert a fillokszerától meg nem támad-
ható szőlőket is kipusztítással fenyegeti.

Nem kell mondanom, mily óriási tőkét kép-
vel hazánk, vagy csak megyénk szőlőtermése;
elég azt tudnia minden egyes szőlőbirtokosnak,
mily nagy azon veszteség, amely őt fenyegeti
szőlőjének kipusztulásával. De épen mert nagy
a veszély és mert rohammal támadva ront vagy-
unkra, a legnagyobb gonddal, de egyszersmind
a legserényebben kell annak ártalmatlanná tételén
munkálkodnunk. Minden tétlenül töltött perc egy
elvesztett vagyont képvisel.

A homoki szőlők, t. i. az egészen laza vagy
futó homokba ültetett szőlők a fillokszerával köny-
nyen kiállják a harcot; csak hogy megyénk terü-
letén a szőlőtelepek túlnyomó része agyagtalajon
van; itt pedig még az aránylag költséges szén-
kénnel való védekezés mellett is néhány év
mulva már csak nagyon elvétve fogunk, termést
hozni képes, ép szőlőtöket találhatni. A fillokszera
pusztításaival szemben átokként reánk nehezülő
optimizmus keserű következményei alig kifejez-
hető gyorsasággal törnek felénk s mi ezt nem
akarjuk látni! Így tettek legkitünőbb borvédekeink
lakói is és most már számtalan helyen az év-
százados szőlőtelepeken kukoricát szüretelnek.

Ne kicsinyeljük a veszélyt, mely a fillokszera
által fenyeget, hanem iparkodjunk pusztításait meg-
előzni, vagy legalább gyökeres védekezéssel lépést
tartani pusztításával.

Aki azonban a védekezésre elhatározta ma-
gát, az számoljon is a körülményekkel és anyagi
erejéhez mérje a védekezés módját. Mert t. i. a
védekezés is különböző lehet ugy eredményében,
mint keresztülvételének árában.

A szőlőbirtokosok azon része, amely bort akar
termelni és amely így nemzetgazdasági szempont-
ból a tekintélyesebb, megyei viszonyainknál fogva
a direkt-termő fajokkal való telepítésre van utalva.
A sokkal nagyobb számú, de a szőlőt leginkább
gyümölcsseért termelő pedig leginkább a nemesített
fajok ültetését végzi célszerűen.

A direkt-termelésre két teljesen kipróbált és
igy föltétlenül megbízható szőlőnk van: Herbe-
mont és Jaquez. Mindama sok más faj, amely
leginkább vesszőelárusítással foglalkozók által
mint ellentálló ajánlatik, ellentálló képességre
nincs teljesen kipróbálva, vagy nem ellentálló. A
bortermelésre szánt területeket tehát Herbemont
vagy Jaquez szőlőkkel ültessük be. E két szőlő-
faj mívelése egyez a hazai vörös fajok szálvesz-
szős, csapos, cseresapos vagy karikás mívelésé-
vel. Azonban ültetésük, épen mert sok fával ter-
em bőven s mert erősök kései, 1—1 m. növény-
és 1.5—1.5 m. sortávolságban történjék.

Mindkét faj igen nehezen gyökeres s ezért ülté-
tetésekor valamely jól gyökerező más fajt is szok-
tak alájuk ojtani, mert így könnyebben ered-
nek meg.

Ugyan mindkettő vörös faj, azonban a Her-
bemontot szüretelésekor rögtön szürvén, fehér bort
is nyerhetünk belőle. E körülmény azért is fontos,
mert ellentálló, direkt-termő fehér szőlőfajunk nin-
csen. Ha fehér bornak szürik, meglehetősen ment
marad ama „róka“-zamatától, amely mindkettőt
jellemzi s mely az Izabella — általánosan elter-
jedt — szőlőfajt is jellemzi. E zamat az, mi sok
termelő által kifogásoltatik. Azonban figyelembe
kell vennünk, hogy e szőlőfajok borának fogyasztá-
sa tulnyomó részben a kevésbé kifejlett ízléssel
bíró vagy e dologban kevésbé kényes emberek
által történik.

Termelésük elég jövedelmező lehet, mert
holdankint (1200 öl) 30 hl. borra bizvást számí-
thatni. Igaz, hogy a borárokra az épen most vál-
tozó korcsmáltatási viszonyok csökkentőleg fognak
hatni, mert általában drágítani fogják a korcsmai

borokat, azonban 5—10 év alatt a hazai és kül-
földi bortermés jelentékenyen alá fog szállani,
mi ugyan a borgyártást is, de különösen a bor-
árakat jelentékenyen fogja emelni.

Vörösbornak a Herbemont annyira jó anyag,
hogy az ő herbemontbor a legszintelenebb bor-
kat is egészen sötétté teszi.

Finomabb borok, vagy különösen asztali szőlő-
lők termelésére a homok-talajon kívül a vad,
amerikai szőlőre nemesített európai szőlők szolgál-
hatnak. A mennyire a tudomány a gyakorlatlalt
teljesen karöltve, e téren eddig haladhatott, és
amilyen eredményt felmutatott, az ugyan nem
teljesen kielégítő, de figyelmünkre teljesen méltó.
A hazai eredmények ugyanis még nem elég al-
kalmak itéletmondásra, de nagyon kevéssel
mutathatnak más eredményt a franciák által el-
értékénél. Itt ugyanis lehet találni 10—12 éves
ojtványokat is, de ennél idősebbeket alig. Ennek
magyarazata az alanyl szolgáló Riparia és az
európai szőlőfajok sejtjei alkotásának különböző-
ségén alapul.

Vannak ugyan most oly eljárási módok ki-
sérletezés alatt, a melyek az eddig elért ered-
ménynél épen növényélettani alapon többet ígér-
nek, de nekünk itt, most nem kísérletek leírásá-
val foglalkozni, hanem oly pozitív dolgokat kö-
közölni feladatunk, amelyek által a szőlőtermelő
jövő munkájához nem ugyan fényesen, de tisztán
világító irányelvet szerezhet.

Aki tehát 8—10 évi terméssel biztosíthatni
reményli érdekeit, az szerezzen Ripariát, és ami-
dön ez jó erős gyökézzel bír, nemesítse be a
legjobb tartott európai fajjal, hogy a nemesi-
tés után minél hamarabb juthasson terméshez.

A nemesítés éves nemes vesszőkkel végezve,
gyengén ered, a sokkal kedvezőbb eredési arányt
felmutató zöld ojtás azonban még nincs eléggé ki-
próbálva.

Sok helyen még sikerrel alkalmazzák a szén-
kénnel való védekezést; és bár a hatás ellen
a legcsekélyebb kifogást sem emelhetjük, mégis
a vele való védekezés csaknem minden más szőlő-
telepen más-más körülmények által szabályoztat-
tik, sőt az időjárás és a talaj nedvességi álla-
pota által föltétlenül befolyásoltatik, miért is a
védekezés eme módját csak oly szőlőbirtokosok-
nak ajánljuk, akik a műveltség azon fokán
állanak, hogy a szénkénegezésnek mindennemű
viszonyok között való hatásával mindenkor szá-
molni könnyen megtanulnak.

Ugy a direkt termő, valamint az alanyl
használandó szőlőfajokat legolcsóbb áron a föld-
mívelési miniszteriumhoz benyújtott megrendelő
iveken kaphatunk, a vesszőtermelés végett fen-
tartott állami szőlőtelepekről. A Riparia sima
vessző ezre 5 frt, gyökeres 20 frt; Jaquez sima
10 frt, gyökeres 40 frt; Herbemont sima 25 frt,
gyökeres 100 frt ezre, mely árban a feladásig
minden költség befffoglaltatik. Megrendelési ivet
kérhetni szóval, vagy levelező-lapon pl. az áll.
Miklós-telep igazgatóságától Kecskeméten. Meg-
rendelést a legközelebbi tavaszra nyerendő vessz-
zőre azonban csak szept. végeig fogadnak el
rendesen. Európai vesszőket ugyanezen uton no-
vember 30-ig rendelhetni meg 6—20 frton a sima,
és 12—30 frton a gyökeres vesszőket, melyek-
nek fajtisztasága megbízható, s így ojtógalyakul
is használhatók.

A vész egy másik eszköze, a Peronospora
elleni védekezés most nem lévén időszerű, erről
annakidején lesznek bátor a legszükségesebb dol-
gokat közölni.

Baján, 1889.

Nagel Sándor.

Hírek.

Ujévi üdvözlések megváltása. Uj-
évi üdvözléseket az előző évekhez képest ez év-
ben sem várán sem egyesek, sem hatóságok ré-
széről, a m. évi 26,387. alisp. sz. a. intézett közös
kérelmünkhöz képest ez évben is arra kérjük a
megyebizottsági tag urakat, hogy az ujévi üdvöz-
letek megváltására szánt összeget a Bács-Bodrogh
vármegyei árva- és szeretetház alapjának növelé-

sére adományozni sziveskedjenek. Mentül köze-
lebb jó azon idő, melyben ezen alap hivatásszerű
céljára lesz fordítható, annál nagyobb örömmel
fogadjuk az ezen alap javára szóló adományokat,
melyeket ezuttal is, mint a korábbi években, má-
sod alulirothoz kérünk irányoztatni. Kelt Zom-
borban, 1889. évi december hó 24-én. Sándor
Béla s. k., főispán. Schmausz Endre s. k., alispán.

Kanonoki kinevezés. A király Bartl György
bresztováci plébánost a kalocsai főszékesegyház tisztelet-
beli kanonokjává kinevezte.

Athelyezés. A király Péchy Aurél szabadkai
törvényszéki elnöknek hasonló minőségben a kassai tör-
vényszékhez kért áthelyeztetését megengedte.

Athelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Gesz-
tessy János zombolyai kir. közjegyzőt, az újvidéki kir.
közjegyzői állásra helyezte át.

Pályázat van hirdetve Obrovácon postamesteri
állásra.

Szilveszter estély. A zombori kaszinó-egyleti
dalárda 1889. évi december hó 31-én (Szilveszter nap-
ján) a polgári kaszinó-egylet helyiségeiben tréfás tom-
bolával egybekötött dal- és táncestélyt rendez, melyre
a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. Műsoro-
zat: 1. Fohász. Férfikardal harmonium- és zongorakísé-
rettel, Huber Károlytól. 2. Siebel dala Gounod „Faust“
című dalművéből. („Helyettem, kis virág, tégy vallo-
mást!“) Zongorakísérettel mellett éneklő Szabácsy Anna
kisasszony, a budapesti m. kir. zene- és színművészeti
akadémia növendéke. 3. Bordal. Férfikardal zongora-
kísérettel és üvegharang-játékkal, Metzgeről. 4. Rózsika
táncleckéje. Vig jelenet két éneklőhangra zongorakíséret-
tel, Böhme Miksától. Szövegét fordította Rácz Soma.
Előadják Lovich Aranka kisasszony (Rózsika, falusi kis
leány) és Staudacher József nr (Ugri tüzemester). 5.
a) Nyugtad rajtam szép szemeid . . . b) Dal a Sugár
Jancsirtól és c) Budapesten nagy hire van a lányunk,
Szentirmay Elemértől. Zongorakísérettel mellett éneklő
Mihályi Ernő nr. 6. Állat-négyes. (Macska, tyúk, kutya
és disznó.) Komikus férfinégyes-dal zongorakísérettel és
bemutató beszéddel, Brixnertől. Lovich Aranka és Szabá-
csy Anna kisasszonyok szíveségből működnek közre. Az
ének-kart szíveségből Bergmann Ágost tanár ur, a da-
lárdá tiszteletbeli tagja, vezeti. Belépő jegyek 1 frtjával
Sztirlich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók.
Kezdeté 8 órakor.

Palánkáról írják: Nines ember a palánkai
járásban, ki ne őrlne a megyei választásnak ama üd-
vös ténye felett, hogy Csupor Gyula eme járásnak to-
vábbra is megmarad főszolgabírája, annál is inkább, mert
Csupor a lefolyt hat év alatt hivatalában igazságszere-
tete, előzékenysége és tapintatossága, a társadalmi téren
pedig uttörő cselekvései, minden jónak hathatós előmoz-
dítása, az elkerülhetlen egyenetlenségek kiegyenlítése és
nemes jó szívről tanuskodó számos más kitünő tettei
által szerzett magának elévülhetlen, bokros érdemeket és
igaz barátokat. De ép ugy fájjaljuk azt, hogy Mezey
Imre szolgabíró, ezen derék és becsületes tisztviselő,
a társadalmat vidor kedélyével felvillanyzó ember és ember-
barát körtünkbeli távozik, sok kellemes emléket hagyva
hátra minden szívben. De minden fájdalomra van vigasz
s így itt is vigaszunk az, hogy a topolyai járás nemesen
érző közönsége őt szívesen fogadandja; és az, hogy he-
lyébe Palánkara visszanyertük az itt kora ifjúsága óta
közszertetben álló Harlikovits Gyulát, városunk szülött-
jét és valamennyitünk jeles barátját. —y.

Ujvidékről írják: A Petrovics Bazilian püs-
pök és patriarhatusi adminisztrátor lemondásáról szóló
hir alaptalan. A püspök igen jó egészségre örvend és
a legutóbbi szerb ünnepe maga celebrálta a misét és
személyesen szentelte fel a növendékpapokat.

A szabadkai színtársulat dolga nagyon
rosszul mehet. Lapunkhoz beküldtek egy nyomtatott ki-
áltványt alaku „kérelmet“, melyet Csóka Sándor igazgató
intézett a közönséghez s a mely valóban jellemző, mily
viszonyok közt kénytelenek tengődni a legjobb vidéki
társulatok. Az igazgató e kiáltványban keserűen fakad
ki a közönség közönye ellen, mely, dacára, hogy ő a
többek által tavaly hangoztatott hiányokat pótolta s a
társulatot a legjobb vidéki testületek színvonalára emelte,
még sem jár a színházba. Most az igazgató szinte két-
ségbeesett hangon esedezik a közönség részvételért. Jel-
lemzésül csak e passzust emeljük ki: „M. t. nagyérdemű
közönség! Ime egy ember, ki kötelmeinek tudatában,
önérzete tisztaságának ismeretében, csupán az ügy ér-
dekéért megalazza magát, szól önökhez, a legisztaább, a
legszintelenebb behatása alatt a jelen szomorú állapot
zsbibasztó súlyának, hivatkozva mindenre, mi annak való
állását feltüntet, önök igaz itéletképességére s hiszem,
átértett erkölcsi kötelességük érzetének tudatára; hivat-
kozva a valóra, arra a mi van, hogy tekintetbe véve
annak tarthatlanságát; tegyenek legalább annyit, mi sa-
ját megterhelhetőségük nélkül kettőt mentene meg, a saját
reputációjukat és a magyar színészet létkérdését: itt
Szabadkán, hol eddig mindig otthona volt.“

Tűzoltók jutalmazása. A bajai önkéntes
tűzoltó-egylet, mely — levelezőnk értesítése szerint —
dicséretreméltó áldozatkészéggel teljesíti emberbaráti fel-
adatát, az ottani városi törvényhatósági bizottság részéről
szép elismerésben részesült. Még az elmúlt évben 250
frtot szavazott meg a közgyűlés azon önkéntes tűzoltók

jutalmazására, kik hivataluk teljesítésében magukat kitüntették. A jutalom kiosztása az egyetnek folyó hó 22 én tartott választmányi ülésén ment véghez. A városbáza tanácstermében egybegyűlt tisztelettel Tury Mátyas városi tisztviselő és egyetli elnök buzdító beszédet intézett, utalván azon elismerésre, melyben az egyet jóakaratu törekvése a város közönsége és hatósága részéről ez ideig részestül s a jutalmazás tényében ez alkalommal is részestül; majd további kitarásra, rendfegyelem- és szorgalomra intvén az egyet tagjait, kiosztotta a részökre megszavazott jutalomdíjakat. A választmány határozatából folyólag Pfeiffer Ferenc vizgondnok és ifj. Frankenberger Ferenc szakaszparancsnok 1—1 drh es. kir. arany, Alföldy Lajos, Gibitz József, Scheib Antal, Buda Péter, Hulák Antal, Szekeres Ignác, Trifusz Géza és Wittman Bódog 20—20 frt, Pintér János 15 frt, Sebök István és Reisz János 10—10 frt, Rezsnyák József és Wenz Lipót 5—5 frt jutalomban részesítettek. A jutalmak kiosztása után Pollermann Bertalan tiszteletbeli főparancsnok indítványára a választmány Tury Mátyas egyetli elnöknek, önzetlen áldozatkészsége és az egyetli ügyek ügybuzgó vezetéséért elismerését fejezte ki; a városi hatóságnak pedig az ügy érdekében tanúsított támogatásáért köszönetet szavazott.

Házasság. Zentán Balassa Gyula, ceglédi vasuti postafőnök, e hó 26-án esküdött örök hűséget a kedves Bergel Mariska kisasszonynak.

Jótekonyság. O-Kanizsáról írják: A Bács-Bodrogh vármegyei helyi érdekű vasutak építési fővállalata a következő levelet intézte O-Kanizsa elöljáróságához: A község érdemes elöljáróságának O-Kanizsán. Az újvívízüteleket megváltani óhajtván, van szerencsém a község érdemes elöljáróság rendelkezésére 100 o. é. forintot oly tiszteletteljes kéressel áttenni, miszerint ezen összeget szegény sorsú iskolás gyermekeknek téli ruházzal leendő ellátására, vállalkulónbség nélkül, elosztani sziveskedjék. Fogadják szíves fáradozásukért eleve halás köszönetemet. Zentán, 1889. december 22-én. Tisztelettel a bácsmegeyi h. é. vasutak építési fővállalata Gregersen G. és fiai, Wulf és Gfrerer. — Ezen elöljáróság a nemesebbül vállalkozók ajándékát a fenti felhívás kapcsán mai napon átvevén, a segélyezendők nevében azt köszönettel nyugtázza. O-Kanizsán, 1889. évi december hó 24-én. Szilágyi György, közs. I. bíró. Mihály Sándor, közs. I. jegyző.

Eltűnt. Váraljai Ferenc újvidéki születésű, 44 éves, pékségéd, f. évi nov. hó 20. Nagytéplom-utca 4. sz. a lakásáról eltávoztván, azóta vissza nem tért és feltehetően nem volt. Személyleírása: nagysága alacsony, testalkata vastag, köpcös, arca kerek, arczsine piros, haja szőke, homloka magas, szemöldöke szőke, szemek kék, orra és szája rendes, fogaiból három hiányzik, bajusza nagy, szőke, szakála nagy, szőke, álla rendes, ruházata kávészínű, az egész öltöny egy szövetből. Budapesti főkapitányság.

Szegény Jámor. Újvidéken azt a bizonyos Jámor urat, aki helyben is rendőri asszisztencia mellett árukt egy üzleti reklámú szolgáló fércelap, a következő sorokban emlegeti a B. B. Presse: „A napokban egy újságnak gyűjtőgöngyét rendő vezetgette a házakba. Az kérdezik tőlünk: vajjon a közbiztonság érdeke követeli-e ezt az eljárást, avagy ezentul minden utazó úgynök fog-e illetélen kíséretben részesíteni. Kérjük továbbá, vajjon összefér-e az efféle szolgálat egy rendőnek hivatalával s egyáltalában hogyan jut a rendőség ahhoz, hogy egy idegen üzleti vállalatot ily tünnetőleg pártfogoljon? Vajjon jót áll-e a kapitányság az általa ily tünnetőleg pártfogolt vállalatnak szolidaritásáért és ha igen mifele köze van annak egyéni tulajdonaihoz? Eddig az újvidéki kolléga közleménye. Ez alkalomból még csak annyit jegyzünk meg, hogy a „Phönix“ biztosító társulat, melynek a rendőreleg kegyelt irodalmár ur egykori akvizitőrje volt, szintén beküldte az ő élettrajzát; azonban azt majd csak az ígért sajtópör alkalmából használjuk föl.

Nyugdíjazás. Vasady Gyula és Czirják János helybeli p. ü. titkárok a m. kir. pénzügyminiszter által nyugdíjaztattak.

Halkötelesek felülvizsgálata. A m. kir. honvéd. miniszternek Baja város közönségéhez intézett rendelete értelmében az 1890. évben a felülvizsgálatra rendeltek Baja városa részéről ismét Szegeden fognak előállítani és pedig a következő napokon, úgymint: január 4-én, február 3-án, március 3-án, április 16-án, május 6-án, június 9-én, július 2-án, augusztus 2-án, szeptember 27-én, október 9-én és 20-án, november 4-én, és december 6-ik napján.

Karácsonyi ünnep Szóntán. 1889. december hó 24-én meghiúsult ünnepélynek volt szemtanuja Szónta közönsége. Nevezett napon lett ugyanis a „német iskola“ tantermében a szegény iskolások karácsonyfája felállítva. Délután 3 órakor a magyar és német gyermekek a magyar iskola tanterméből lettek ünnepélyesen átvezetve. Az ünnepély imádsággal kezdődött, az imádság végzetével egy német iskolás leány, Halász Róza, igen szép szavakkal köszöntö meg a nemesszívű adakozók részvétét és nagylelkűségét. Majd Szász Ernő kaplán magyar és német nyelven tartott igen szép alkalmi beszédet, melyet nyomban az iskolások karácsonyi énekei követték magyar és német nyelven. Végül következett az ajándékok kiosztása és a gyermekek elbocsátása. Ennek végzetével következtek a sokak gyermekek, akiknek főtisztelendő Paracsetich József plébános tartott anyanyelvükön meghiúsult alkalmi beszédet, mit ismét karácsonyi énekek követtek sokak és magyar nyelven, minek végzetével a sokak gyermekekhez járó ajándékok lettek kiosztva és utána a gyermekek haza bocsátva. Ez idén 16 gyermek teljesen s mintegy 120 gyermek pedig részben lett felruházva. A többi iskolás gyermekek pedig kivétel nélkül kaptak valamit a gyönyörűen feldisznított karácsonyfáról. A szegény gyermekek karácsonyfájára adakoztak: Szónta községe 20 frt, Gräber Gyula 5 frt, Turszky János 5 frt, Ertl János és neje 16 gyermektel teljesen felruháztak és a karácsonyfát felékesítették, Csibás Antal 20 frt, Gräber Ferenc 3 frt, Fritsche Ernő 1 frt, Sajgó Sándor 1 frt, Bechnitz Eteleka 1 frt, Veltzl István 1 frt, Juhász Jenő 1 frt, Vass Ferenc 2 frt, Mulljon Adam 1 frt, Kiss József 2 frt, Paracsetich József 4 frt, Stein Henrik 3 frt, Zelicz Apononia 2 frt. Zombori Katalin 1 frt, N. N. 10 kr, Pletikoszies Mari 50 kr, Szatkiés Ferenc 40 kr, Akermann Pál 1 frt, Kovács Károly 1 frt, X y 50 kr, Dekker József 1 frt, Friedmann Samu 1 frt, Milos István (Jovin) 10 kr, Gyaniés Sztánko 20 kr, Augsburgi József 1 frt, Baumann Antal 50 kr, Knöbl István 50 kr, Kemény György 20 kr, összesen 81 frt. Fogadják a nemese szívu adakozók ez uton is a gyermekek nevében, a rendezőség köszönetét és halálat. r. l.

Iparhatósági megbízottakul f. é. december hó 28-án az 1890-ik évre megválasztottak: I. A Zombor városi rendőrkapitányság mellé: Makra György borbély, Platzer János timár, Steiner Lajos festő, Buják Pál kovács, Adamovits Mihály mészáros, Remlinger Ignác rézműves, Zsuffa György szabó, Klein Ede íveges, Ginder Ferenc ács, Ullrich Ferenc keztűs, Kaits Albert kalapos, Kukula Antal tégláégető, Bikár Kuzmann asztalos, Sohr Sándor nőszabó, Zimmermann János szítás, Cselyuszka Antal cipész, Czvetkovits Kósza kereskedő, Goldfahn Sándor kereskedő, Grosz Samu szabó, Vukicsévits István kereskedő. — II. A zombori szolgabírórság mellé: Veszelyovszky Sándor borbély, Arzenovits Joca cipész, ifj. Pintinger Mihály hentes, Kiss Sándor mészáros, Oblát Károly nyomdász, Csuvardits György szabó, Goldfahn Sándor szobafestő, Kandler József kádár, Wagemann Simon tégláégető, Szabácsy Mihály mészáros, Hay Sándor szappanos, Perlesz Adolf kereskedő, Magyar Márton cipész, Jóvanovits Szima aranyműves, Mrkovaesky Joca hentes, Engel Adolf kereskedő, Schäffer Pülöp szűcs, Sztojits Pál kereskedő, Bosnyák Iván szatócs, Adler Adolf kereskedő.

Eljegyzés. Zimmermann Antal, zombori kir. törvénytörvényes írnök, eljegyezte Stebler József, derék polgártársunk szép és kedves leányát, Lenkát.

Rendetlen vonat. Az alig megnyitott zentai óbecsei vonat szörnyű rendetlenül közlekedik úgy, hogy az utasok valóságos torturákat állanak ki. A múlt héten az óbecsei utasok 9 óra helyett 12 órakor érkeztek meg Szabadkára.

Az óvoda-mulatság. A zombori felsővárosi óvó-egyesület javára f. hó 28-án a Vadászoktérben tartott hangverseny és táncelőadás, melyről lapunk már előzőleg is tett említést, pompásan sikerült. Kedélyes társaság, különösen díszes hölgykoszoru gyűlt össze, hogy a jótekonny cél iránti tekintetből szíveségből közreműködő hölgyeket és urakat meghallgassa, no meg hogy — az igazat megvallva — egy jót táncoljon. Mert bizony a művelzet iránti minden tiszteletüket elismerve, fölölknek mégis a táncot tekintették, és ha a megkurított műsort még jobban megrövidítették volna, talán azért sem haragudtak volna meg a türelmetlenkedő lábaeszkák. A műsorban nemcsak rendezben, hanem rangban is első helyen volt a Rossini-féle szép trio, melyet Herzenberger Matild kisasszony, Bergmann Ágost és Komlós Ármín urak praecis játéka teljes érvényre juttattak. A közönségnek ezenkívül még egyszer nyílt alkalma Herzenberger kisasszony művészi zongorajátékában (Siposs Concert ábrándja, „Doboz Emlék“) gyönyörködni, a melylyel nemcsak a jótekonny célnak tett jót, a midőn játszott, hanem a hallgatóságának, ahogy játszott. Dr. Birnbaum ur Kiss József nagyíró költeményét, „Gedő-vá asszonyát“ nagy hatással szavalta. A műsort Bauer Polykarp ur érdekes eitharjátéka fejezte be. Ennek alig hangzottak el utolsó hangjai, már rágyújtott Sándor bácsi zenekara a tánenótakra, melylyel aztán a közönség reggeli 4 óráig alig tudott betelni. A hölgyek közül följegyeztük: Czeizl Gizella, Fleisch nővérek, Galandauer Paula, Goldstein Flóra, Goldfahn Lina, Haberfeld Regina, Hay Riza, Herzenberger nővérek, Koch Szerén, Könyvi Matild, Korniss Ilonka, Löwy Fanny, Malberg Henriette (Bécsből), Neuhaus nővérek, Paesetich Ilona, Pick Regina, Roth Kózi (Kanizsáról), Schäffer József, Szegedi Rachel, Weinberger Jenny kisasszonyokat, Berger Simonné, Brauner Adolfné, Deusch Teréz, Jónász Sándorné, dr. Molnár Gyuláné, Korniss Aranka, Schön Paula, Szegedi Józsefné úrnőket. A kedélyes táncmulatság derült hangulatának legnagyobb bizonyítéka az, hogy még reggeli 3 óra körül is közel 30 pár táncolta a harmadik négyest. A jótekonny cél pedig szintén szép anyagi eredményre számíthat, mert mint értesítünk, a bruttó bevétel 200 frt körül van. Telbát siker minden irányban! —d' Acais.

A baromfiak árulása. Újvidéken január 1-vel baromfi nem szabad köztéve árulni hanem kosárban.

Hirtelen halál. Neupert Dominik, sztanisiczi lakos f. é. december 20-án ipával Repmann Jánossal, a nemese-militicsi határra ment kosival szalmát hozni. Mielőtt a szalma fölrakásához kezdek volna, tüzet gyújtottak és annak lángjainál melegedni akartak. Pár pere múlva az ipa rémülettel vette észre, hogy veje a tűzhöz közel levő szalma rakásra esett és szívszélhűdés következtében meghalt.

Karácsonyfa-ünnepély. A zombori jótekonny magyar négyelet által az iskolás szegény gyermekek felruházására rendezett karácsonyfa-ünnepélyre utólagosan befolyt adományok: Szemző Istvánné 6 frt, Szemző Gyuláné 5 frt, Alföldy Gedeonné 5 frt, Esztergamy Borbála 5 frt, Esztergamy Hermin 3 frt, Dömötör Pálné 1 frt, Sztrilich-Hoffmann Janka 1 frt, E. M. Hodsághról 1 frt, Szuppeck 40 kr. Egyéb szives adományok: Schlieszer Berta 12 fejkendő, özvegy Kauffmann Simonné 10 téli sapka; Husveth Mária 10 méter ruhazövet és 9 fejkendő; Esztergamy Mária 18 pár harisnya, Tápay Istvánné 8 pár harisnya, Esztergamy Borbála 6 pár harisnya, Thim Antonia 1 pár harisnya; a harisnyák saját kezűleg kötötték. A leánykák ruháit varrták: Esztergamy Borbála 7 drb egész öltözetet és 18 kötényt, Szemző Istvánné 6 drb egész öltözetet és 2 szoknyát, Mihályi Bella 5 drb egész öltözetet, Gräff Nikázné 5 drb egész öltözetet, Wolf-Esztergamy Mária 28 drb kötényt, Trischler Ferencné 3 egész öltözetet, Kósa Jánosné 3 egész öltözetet, Thim Antonia 3 egész öltözetet, dr. Margalits Edéné 2 egész öltözetet, Dalmay Hedvig 2 egész öltözetet, Stverteczky-Szaich Augusztá 2 egész öltözetet, Peierle Eva 2 egész öltözetet és Vesztergomi-Vidakovics Fanni 1 egész öltözetet. Belt Sebestyén ur a felruházott 142 gyermek számára kalácsokat 14 frt 20 kr értékben volt kegyes ajándékozni. Fogadják a nemesebbül jótévéők a szegény gyermekek nevében a jótekonny egyet leghálásabb köszönetét. Esztergamy Borbála, négyeleti elnök.

Eljegyzés. Szabadkán Kutna Mór főrabbi leányát, Janka kisasszonyt, eljegyezte Rosenfeld Henrik dunapataji rabbi helyettes.

Baja város a regále megváltása fejében 642,262 frt kárpótlást fog kapni az államtól.

Százéves asszonyt apolnak az óbecsei körházban. A gyöngélkendő matrona, Farkas Anna 1791. július 7-én született.

Meghívó. A zombori polgári kaszinó-egyletnek 1890. évi január hó 19-én, vasárnap, délelőtti fél 10 órakor az egyet helyiségében tartandó rendes közgyűlésére az egyet tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárge-sorozat 1. Elnöki jelentés az egyet előző évi állapotáról. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az előző évi számadások felülvizsgálásának eredményéről. 3. Az évi költségvetés megállapítása. 4. Az előző évi választmány, tisztviselők és számvizsgáló bizottság lemondása és felmentése. 5. Új tisztviselők, választmányi tagok és a folyó évi számadásoknak az év végén leendő felülvizsgálására számvizsgáló bizottság választása. Schmansz Endre, elnök. Popovits Sebő, jegyző. — Tisztelettel figyelemztetnek mindazon tag urak, kik a közgyűlésen jogaikat gyakorolni óhajtják, hogy az alapszabályok 36. §-ból kifolyólag kötelezettségeiknek eleget tenni sziveskedjenek.

Regále. Újvidék város regálét maga a város vette bérbe 53935 frt 90 kr évi bérért.

A zentai vasut jövedelme. A zentai vasut jövedelme alig egy hó alatt 67 frt jövedelmet hozott.

Halálozás. Mocs Ferenc, rendőrkapitánysági th. fogalmazó Baján, f. é. december hó 28-án elhalálozott. A közszolgálat páratlanul szorgalmas és becsületes tisztviselőt vesztett az elhunytban, ki Baja város törvényhatóságánál eltöltött 15 évi hivataloskodása alatt kártársai becsülését és a közönség elismerését egyaránt kiérdemelte. — A család következő gyászjelentést adott ki: Mocs József, Zsigmond, ennek neje Castelnouvoit Thian Irma s gyermekeik Vilma, Elma és Ida, Mariska, Szaniszló (Gyula) és Xaveria (Laura) a maguk és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik forrón szeretett jó atyjuknak, illetőleg nagytatyjuknak Mocs Ferenc városi tisztviselőnek 61 éves korában f. évi dec. hó 28-án, hajnali 5 órakor néhány heti szenvedés után szélhűdés következtében s a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt elhunytát. Az Istenben boldogultnak temetése f. é. dec. hó 29-én, vasárnap d. n. 4 órakor leszen, az engedélt szent mise pedig e hó 30-án, hétfőn reggeli 8 órakor fog sz. Rókus kápolnájában az Úrnak bemutatni. Baján, 1889. dec. hó 28-án. Nyugodjék békében!

Karácsonyi bazár. A szabadkai első négyelet árvalába javára sikerült karácsonyi bazárt rendezett. A „Pest“ szálló tágas terme fényelőgitté alakult át. Fenyőgalyakból készült csinos sátrak alatt árusították a hölgyek kelendő cikkeiket. Különösen látogatott volt a csárda és a cukrászat, hol a város legszebb hölgyei ki nalgatták a frissítőket. A bazár három napig volt nyitva és minden napot táncal fejeztek be. A bazár bizonyosságul szolgált annak, hogy Bácskában szivesen adakoznak jó célra, mert a tiszta jövedelem 800 frtra tehető. Az elárúsító hölgyek közt voltak: a négyelet érdemes elnöke, öz. Hídegh Árpádné urnő, továbbá Vojnich Eteleka, Vojnichné-Szemző Jozefa, Birkáss Adrienne, Franke Lajosné, Magyar Imréné, Kovácsics Emilné, Kuluncsics Tamásné, Milassin Miklósné, Vojnich Jakabné, Vojnich Imréné, ifj. Vojnich Máténé, Milassin Márkné, dr. Antunovich Józsefné, Vukovich Gáborné, Regényi Lajosné, dr. Kertész Sándorné urnők; Pinkovits Irma, Magyar Marianne és Klarissa, Jombart Stefí és Adél, Ruttkay Vilma és Jozefa, Polyakovich Mariska és Ilona, Hídegh Ilona és Bella, Janiga Juliska és Anna, Vojnich Ilona és Etta, Leovics Jenda, Malagurszky Bella, Prokopovits Anna, Taussig Gizella, Beyer Mariska, Konyovich Danica, Buchwald Ilona kisasszonyok sat.

Meghívó. Az 1889-dik évben Zomborban tartott általános ipar- és kereskedelmi kiállítás kintűntető érmei és oklevelei 1890-dik évi január hó 5-én (vasárnap) délelőtti fél 10 órakor, a városbáza nagytermében fognak kiosztatni. Ezen ünnepélyre az iparosok tisztelettel meghívotnak. Zombor, 1889-dik évi december hó 30-án. A kiállítás igazgatósága.

Jubileum. Osztoics Simeon, Baja város törvényhatóságának főlevéltárosa és t. tanácsos, f. december hó 28-án ilte meg 40 éves szolgálati jubileumát, mely alkalomból őt Baja város törvényhatósági tisztikara igaz kártársi szeretetből folyó óvációban részesítette és értékes ezüst emléktárggyal ajándékozta meg.

Kinevezés. Pénzügyi kezekből vesszük a következő kinevezést: A pénzügyminiszter ur öngyémeltősága, Szabó László rendelkezési állapotban volt miskolci kincstári uradalmi ispant, a zombori kir. pénzügyigazgatóságához irodavezetővé nevezte ki.

Zsilipepítés. A zombor-vajszkai ármentesítő társulat által 1043 frttal előirányzott két csatornai zsilipepítését Lux József szóntai ácsmester vállalta el 1149 forintért.

Teli pénztár. A pénzügyminiszter nagyon kedvező viszonyok közt éri meg az év végét. Az állami bevételek oly bőven folynak be, hogy nemcsak az államadosságok januári kamatai vannak teljesen fedezve, hanem fölös pénz is marad a kasszában. Ebből a miniszter mintegy öt millió forintot a bankok útján a budapesti pénzügyi rendelkezésére bocsátott, könnyítve az üzletvilág pénzügyi helyzetét. Jelentékeny összeget szállított be az állampenztárba a magyar államvasutak igazgatósága: eddig már 17 1/2 millió frtot, negyedfél millióval többet, mint tavaly.

Jubiláló adótárnok. A zombori kir. adóhivatal személyzete f. hó 30-án reggel 8 órakor a hivatal helyiségében Popovics István ellenőr vezetésével tisztelettel Kramerberger József adótárnoknál, s a nevezettnek 20. évi állami szolgálata alkalmából, mint szeretett főnöküknek tisztelet jeléül egy ezüst serleget nyújtottak át. A jubiláló tárnok ezen nem várt megtiszteltetést szívesesen köszönte meg tisztársainak. A jubilálás tárnok tiszteletére az adóhivatal személyzete egy szűkkörű társas vacsorát rendezett f. hó 30-án a Hanzmann-féle vendéglőben.

Az apatini erdőhivatal kertletéhez tartozó 1890. évi lágfyavágások eladása érdekében f. é. december 16-án az apatini erdőhivatalnál versenytárgyalás tartatván, ez alkalommal a következő cégek vették meg az egyes vágásokat, és pedig: Roheim Károly (Zombor) a dautovai „Bode“ vágást 6800 frtért és a palánkai „Jedeksziget“ vágást 1616 frtért. Amann Antal (Apatin) a monostorszeghi „Sriga“ vágást 13575 frtért. Speiser József (Apatin) a szóntai „Staklár“ vágást 2711 frtért. Gragyanszky István és társa (Rác-Militics) a karavukovai „Kamaristye“ vágást 7150 frtért.

Halászlási jog. A zomborvárosi ferenc-csatornai halászlási jogot Uglyesits Jesta (Braca) vette ki három évre évi 241 frtért.

Né nap déle...
lieb Már...
ból az e...
tott ki n...
jegyző S...
penztári...
ügyész...
Valasztá...
Czikler...
Mayer F...
zsef. Ar...
Klug Al...
Vilmos...
dr. Pavl...
Szigeti I...
Jég...
f. hó 29...
után fél...
oltóband...
pályán je...
vannak...
eszebe l...
izben elő...
volna mu...
részt, ot...
Falcione...
likán Mar...
leányt. N...
egyleti t...
érdekes v...
Szemző K...
kezett dr...
ért. Az új...
Béla főis...
ur öngyá...
nagy szá...
Orv...
sunkban...
zában. re...
Eln...
bori Csita...
Sztójkovi...
Zen...
mel egyet...
berger Dag...
Aladár, h...
hauser Ma...
minden h...
iratot ad...
Aladár fog...

Meg...
versenye...
idomítá...
versenye...
nete kör...
mester Ke...
diszkútsh...
Helybe...
Egész...
Fél v...
Negye...
Egész...
Fél év...
Negyed...
Előfiz...
könyv- és k...

„B...
Egész...
Fél v...
Negye...
Egész...
Fél év...
Negyed...
Előfiz...
könyv- és k...

A napir...
viselő, biz...
tatja az el...
évforduló...
körüli szer...
A főisp...
met; jól es...
közvetlen...
osztozott...
Valamint...
nak és polg...
Ajánlja ma...
A tárgys...
tés. Jövő sz...
Ehhez h...
illetőleg...
likus iskol...
egy fokoz...
nem marad...
tartja, hogy...
kanyaró es...
az iskolasz...
lett volna...
tatni, min...
tanulmány...
eredintézet...
beesuk...
volna zárn...
1—III. oszt...
koru fiuk...
is van néh...
ny n...

Népköri közgyűlés. A zombori népkör vasárnap délelőtt tartotta meg évi tisztújító közgyűlését Gottlieb Márton tapintatos korelnöksége alatt. Először az eddigi érdemes elnök, Jakobsits Mihály kiáltotta ki nagy lelkesedéssel. Aelnök Zimmermann Gyula, jegyző Sörös Antal, másodjegyző Matusek Zsigmond, pénztárnok Hrubay Mihály, igazgató ifj. Bosnyák József, ügyész Perviz Sándor, könyvtárnok ifj. Husveth István. Választmányi tagok: Gottlieb Márton, Bugarszky Miklós, Czinkler Gyula, Veszelszky Péter, Platzer János, Mayer Frigyes, Schaffner József, Ugró Mihály, Heller József, Andráska Alajos, Bácsér János, Czinkler István, Klug Antal, Jakobsits János, Szalay Ferenc, Weisz Vilmos, Márts Ernő, Beller Béla, Pekánovits András, dr. Pavlovits Simon, Vrana Andor, Dampfinger Antal, Szigeti István, Csirszka János.

Jégünnepély. A koreszolyzó-egylet vasárnap, f. hó 29-én, sikerült jégünnepélyt rendezett, mely délután fél 3 órakor vette kezdetét. Az ünnepélyen a tűzoltóbanda játszott, mely egészen jó kedvre hozta a jégpályán jelenvőket, sokan el is feledték, hogy jég van, csak akkor jutott egyiknek vagy másiknak eszébe hogy sima jég van, mikor elesett, ami több ízben elő is fordult; no de hiszen az, anélkül nem is volna mulatságos. Az ünnepélyen sok szép hölgy vett részt, ott láttuk: Sándor Erzsike, Heindlhofer Etelka, Falcione Józsa és Mariska, Gallé Gizella, Wolf Ida, Pelikán Mariska kisasszonyokat és még igen sok szép leányt. Singer S. fényképész az ünnepélyen jelen volt egyélti tagokat lefényképezte. Ezután következtek az érdekes versenyek: dr. Vujevich Zoltán, Tárczay Dezső, Szemző Károly és dr. Széchenyi Tamás, között; elsőnek érkezett dr. Vujevich Zoltán. Az ünnepély ezzel véget ért. Az ünnepélyt érdeklődéssel végig nézték Sándor Béla főispán ur öméltósága és Schmausz Endre alispán ur önagsága. Az ünnepély iránt érdeklődő közönség nagy számban jelent meg.

Orvosi gyakorlat. Dr. Pavlovits Simon városunkban orvosi gyakorlatát megkezdte; lakik saját házában, rendel lakásán délután 2-4 óráig.

Elnök választás. Vasárnap f. hó 29-én a zombori Csitaonica tisztújító gyűlésén a kör elnökének dr. Sztokjovits Péter egyhangulag megválasztották.

Zentán „Zentai Kereskedő Ifjak Társulata“ című egylet alakult meg. Megválasztották elnöké: Scheinberger Dagobert, alelnöké: Brósz Gyula, titkárra Kozics Aladár, háznagygyá Barkóczy Izó, pénztárossá Hirschenhauser Manó, könyvtárossá Weber Károly. Az egylet minden hó 1-én és 15-én „Az utász“ címe alatt folyóiratot ad ki, melyet Scheinberger Dagobert és Kozics Aladár fognak szerkeszteni.

Irodalom.

Megjelent A használati, fényüzési, vadász- és versenylő-ápolása és gondozása, a vadász- és versenylő-ídotmítása (Training) vadászatra sik, gát- és akadály-versenyekre és vegyes cikkek a lötenyésztes és története köréből. Irta Bányafy Frigyes lovász- és ménestester Kelebián, Bácsmegeye. Ára füzve 2 ft 50 kr., díszkötésben 3 ft 50 kr.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA“
XIII. évfolyamára.

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre 1 ft 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre 4 ft.
Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Városi közgyűlés.

— 1889. december 30. —

A napirend előtt Koczár Zsigmond országos képviselő, bizottsági tag emelkedett szellemű beszédében méltatja az elnök főispán urnak negyedszázados szolgálati évfordulóját s fenkölt szavakkal áldoz városunk haladásá körül szerzett érdemeinek.

A főispán ur melegen megköszönte a szíves figyelmét; jól esik ez neki e teremben, annál inkább, mert közvetlen polgártársaitól ered, akikkel együtt osztózik s osztozott mindig e törvényhatóság örömeiben-bujában. Valamint eddig, úgy ezán is azon lesz, hogy a városnak és polgárainak igaz javát mindenben előmozdítsa. Ajánlja magát a bizottsági tag urak további jóindulatába.

A tárgysor első pontja volt a polgármesteri jelentés. Jövő számunkban szöszert hozni fogjuk.

Ehhez hozzászólt Fejér Gyula az iskolák bezárását illetőleg. Nézete szerint nem volt elég csupán a katolikus iskolákat zárni be, a többi elemieket pedig csak úgy fokozatosan. Mert ha a ragály elhurokolható, akkor az nem marad a felekezeti osztályok határai közt. Tulzának tartja, hogy a kereskedelmi középiskola, melyben egyetlen kanyaró eset se fordult elő, bezárattott, csak azért, mert az iskolaszolga kisdedei kanyarósak voltak. Helyesebb lett volna a szolgát kitelepíteni s az előadásokat folytatni, mintsem ily szűkségtelenül hosszú rekreációval tanulmányi eredményt kockáztatni. De ha már ezt az intézetet becsukták, csupa következetességből be kellett volna zárni a gimnáziumot is, annál inkább, mert annak I—III. osztályába a népiskola IV—VII. osztályával egykoru fiúk járnak, akik között tényleg volt s még most is van néhány ragályos köreset.

Elnök főispán ur megjegyzi, hogy a ragály komolyabb fellépte óta az összes elemi iskolák zárva vannak és hogy a kereskedelmi középiskola megnyitása január 2-ára elrendeltetett.

Két állás választás utján betöltendő levén, a kandidáló bizottságba Öméltósága kinevezi Fejér Gyula, dr. Krónits István, Buday József urakat; megválasztatnak: Koczár Zsigmond, Dalmay József, dr. Sztokjovits Péter. Az adótszti állásra kijelöltetnek: Duchon Béla, Bikár György, Csarsch Jenő; megválasztatik egyhangulag Duchon Béla.

Az irnoki állásra megválasztatik Konyovits Miklós; vele kandidálva voltak: Grigorievits István, Aradszky György.

A közigazgatási bizottságba beválasztattak: Buday József, Millássevits János, Dalmay József, Koczár Zsigmond, Kozma László.

A kaszárnya átadási jegyzőkönyve tudomásul vétetik azzal, hogy a kölcsönös szerződési kötelezettség 25 évben állapított meg.

A számonkérőszék két tagjának megválasztása. Megválasztatik Kozma László és Konyovits Jusztn.

A közigazgatási bizottságban megüritt öt tagsági helynek választás utján való betöltése. Megválasztatnak a régi tagok újból.

Az állandó szakbizottságok megalakítása. Megválasztatnak a régi tagok újból.

Az újonnan épült gyalogsági laktanya és csapatkórháznak a katonai kincstár részére történt átadásáról szóló vegyes bizottsági jegyzőkönyv. Tudomásul vétetik.

Honvédelmi miniszteri leirat a csapatkórházhoz vezető ut megvilágítása tárgyában. Három lámpás fog felállítani.

Mérnöki jelentés a közbizottság építésének pótlólag megejtett felülvizsgálata tárgyában. Tudomásul vétetik.

Igazoló választmányi jelentése a bizottsági tagválasztások tárgyában. Tudomásul vétetik.

A régi vágóhid és az annak szomszédságában levő terület eladása iránt megtartott árverés eredménye. Jóváhagyatik.

Főkapitányi jelentés a borpiac áthelyezése iránt. A borpiac az új templom előtti térre helyeztetik át.

A gyeptesteri állásra kiirt pályázat eredménye. Új pályázat iratik ki.

A városi halászati jog bérbeadása iránt megtartott árverés eredménye. Jóváhagyatik.

A városi koresma épületek bérbeadása iránt teendő intézkedés. Az apatini csárda 500 ft, a sztapári 350 ft évi bérért adattak ki.

Oláh Béla orvosnövendék kérvénye Falcione Gyula-féle ösztöndíjnak a szigorlati évre leendő engedélyezése iránt. Felhivatik hogy hiányzó okmányait mutassa be.

Közigazgatási bizottság bejelentése az illesekrol igazolatlanul elmaradt tagok iránt. Tudomásul vétetik.

A esász. és kir. katonai állomás-parancsnokság megkeresése a laktanya tűzbiztonsága céljából tűzoltószerek beszerzése iránt. A laktanya biztosítva lévén, a szerek nem szerzetnek be.

Lovász Andor városi II-od aljegyzőnek tisztí állásáról benyújtott lemondása. Tudomásul vétetik. A főispán ur helyettesül Dekker Pált nevezi ki.

Ugoesa vármegye közönségének átirata országos betegápolási pótadó behozatala tárgyában a képviselőházhöz intézett feliratának pártolása iránt. Tudomásul vétetik.

Fizetési előleg iránti kérvények. Megadattak.

Színház.

Ember tervez, gazolin végez.

Oly szépen kipontozgattam előre, hogyan fogom előadásokint összeállítani, mi szépet és jót láttam a Nebántsvirágban, mit az Utolsó levél, mit a Vasgyáros és a Suhancban, hogy az ugynevezett „nagyérdemű“ közönségnek bemutassam az új társulat erőit és gyöngéit. És ime a tegnapi gaz gazolin annyira elkábitott, hogy semmire sem emlékszem, a mi jót és szépet láttam eddig. Nem mintha nem lett volna, előttem legalább úgy rémlik, hogy volt. Igen, igen, hogy is volt? Valamire már emlékszem. De az rossz valami volt, habár bibliai mondat juttatott az eszembe. A hegedűjátéknál merengtem el azon, mennyire félre lehet érteni a szentírás szavait. A jótékonyág gyakorlásánál szép az, ha a jobb kéz nem tudja, hogy mit mivel a bal; de itt . . .

Erről a bibliai hegedűlétről többet akartam szólni, de megnyugtattak, hogy ez csak karácsonkor van így. Hát ne rontjuk el ezt a karácsoni örömet jövő karácsonig. Annyi bizonyos, hogy az Excelsior előadása az Operában (pedig nem kutya) nem nyújtott oly „szemkápírató“ látványt, mint a mi zombori Suhancunk. A kápíratat annyira ment, hogy „ad oculos“ (a szó szoros értelmében) demonstrálva véltük látni, a mit Halmayné énekel:

„Vak vagy oh szerelmem
Vak és esztelen“

pedig talán nem is voltunk mind szerelmesek és esztelenek.

A Suhancról eszembe jutnak a Nebántsvirágból is egy bájos hölgynek bájos halmai és a bájos Halmayné. Kár hogy nebántsvirág. Tréfán kívül jól játszik és jól énekel — és tréfálva is.

Operetteket könnyű bírálni és könnyű játszani. A szerepek hálásak, könnyűek, a kiben megvan az „isteni szikra“ (ennek bele kell ütnie, különben azt hiszik, hogy csalán) no meg egy kis hang, azt könnyű észrevenni. Sokkal nehezebb színművekben érvényre emelkedni és azért ez irányban hátrább tartjuk az agarakat, mielőtt méltatáshoz fogunk.

A Vasgyáros Claireje Breznay Anna azok közül valóknak látszik, a kirkól sokszor szól majd az ének, ép úgy az Utolsó levél Susanneja Bodrogi Lina. A többi névvel még csak ezután ismerkedünk meg.

Az Utolsó levélről ugyan meg vala írva, hogy az első színmű legyen, de az is meg vagyon írva, hogy az első leszenek utolsók.

Az ilyen új színpal névsorát betűzgetve, a hazafias szív hevesebben kezd dobogni. Itt találjuk a szabadságharc hőseinek, parlamenti küzdelmeink vezérszónokainak nevét. Szinte bántott, hogy mikor a Suhanc Durandrol (Szilágyi Dezső) szólva, keres szónokot, a kihez hasonlitsa, nem mondja, hogy úgy beszél mint — Szilágyi Dezső. Hiszen az igazi nagyságot épen az jellemzi, hogy

csak önmagával hasonlítható össze Különben Szilágyi ép oly jó „Celestin mint Floridor“ és ebben „Floridor-nak igaza van“.

Végül, hogy még mielőtt minden érdemet méltatunk volna, már egy kis gáncsot is hangoztassunk, kérjük Deákot ne „tépje annyira a kulisszákat“ ugyis elég rongyosak.

1889.

Szilveszter napján.

1889.

Még fehér a hó a téli rónán,
Ködfelhőkkel küzd az égbolt kékje,
De a hajnal kelve rózsás trónján,
Biboros fényt szór a bús vidékre.
Uj reményt hoz már a hajnal pirja,
Uj élet kél szíven, pusztaságon . . .
Menj el, ó év, menj, fekdj' a sírba,
Vidd magaddal édes ifjuságom.

Vagy e hó csak ősz, ezüst szakállal,
Vén esztendő — itt a sívár hanton? . . .
Az idő nagy mester — és a bánat
Zord telet költ a szíven, a lanton.
A remény virága el se bírja,
Hull a szirma, hull a gyöngye ágon . . .
Menj el, ó év, menj, fekdj' a sírba,
Vidd el szép, virágos ifjuságom.

Megvénültünk immár mind a ketten,
Te fehér vagy, én még mindig barna,
Ám a vén időnek szárnya lebben
És havat szór barna fürtös hajra . . .
És a szívre, melynek nincsen írja,
Melynek minden üdvössége álom . . .
Menj el, ó év, menj, fekdj' a sírba,
Vidd ábrándos, fényes ifjuságom.

De megállj! — Ne menjünk mind a ketten,
Engemet még tette hív az élet,
Ifju voltam, látod: férfi lettem,
Nem megyek még lefeküdni véled.
Régi élttem, ha enyészett hívja:
Menj és vidd el édes ifjuságom;
Menj el, ó év, menj, fekdj' a sírba,
S hozd uj éltet, hozd meg uj világot.

Isten áldjon, tarka ifju álmak
Napsugáros, bűvös édenkertje!
Szép remények kora sírba szállnak . . .
De a sírnak is van kikeletje.
És a szem, ha könnyeit elsírta,
Harmat lesz a könny tavasz-virágon . . .
Menj el, ó év, menj, fekdj' a sírba,
S hozd meg újja született világot.

És te lant is, hagyj fel a sohajjal,
Húrod éles, fájó hangja nem kell! . . .
Im, hasad az élet-osztó hajnal,
Friss pacsirtadallal, szerelemmel . . .
Hareba kezdhet, ki a bűt kibírta . . .
Oh van üdv még a sívár világon! . . .
Menj el, ó év, menj, fekdj' a sírba,
S álmodd ott meg boldogabb világot.
Pusztaszer, 1889. december végén.

Völgyi Gusztáv.

AZ ÚJÉVI AJÁNDEK.

I.

Teljes téli pompájával köszöntött be az 188 . . . évi újév reggele. A felhőtlen égboltról leragogyó nap fény-sugaraiiban, mint megannyi dragakövek csillantak fel a fák zuzmarái, míg a messze látóhatár vakítóan fehér hótakaróján hasztalan keresett a szem enyhet nyújtó változatosságot.

Az idót jósló összes jelek állandó szép napot helyeztek kilátásba, nagy öröme B . . . székvárosi reményteljes ifju hivatalnokainak, kik derült kedélyvel szedték magukra diszöltényeiket, hogy főnökeik előtt, a mai napon szokásos tisztelgésen, ünnepies diszben megjelenhessenek.

Egyik kiváló díszet a székvárosi hivatalnokok karának, Réthy Andor képezte, ki ez idő szerint a házasság élet mézeshegyét élvezti. Jeles tehetségei, elismert pontossága és szorgalma, de különösen előzékeny, szerény modora és nyájas bánásmódja az emberekkel való érintkezésében, a székvárosi közös kedvencévé tették őt. A szép lelki tulajdonokkal, előkelő, esinos külső is párosult s nem egy bájos, szép nő keblében dobtant meg fájdalmasan a szív, midőn Andor néhány hét előtt, a hozzá minden tekintetben méltó és elismert szépségű, kedves Dévay Arankát oltár elé vezette . . .

Andort is most öltözékével látjuk elfoglalva, mely ma a rendesenl hosszabb idejét veszi igénybe, mivel a

minden apróságokra figyelmes, szerető nő majd a nyakendő csokrán lel igazítani valót, majd egy engedetlen hajszál sérti kifejezésteli szeméit, majd pedig a kifogástalan szabású frakkon fedez fel egy-egy — csakis általa észrevehető — pelyhecskét. Végre elsimulnak a gondterhes homlok komikus redői és az úde, piros, pici ajkakon átröppen a meglepés kedves, játszi mosolya, jelezve, hogy Andor most már teljesen kielégíti az alaktól művészi messzemenő igényeit. Sietve végzett reggelizés után, boldogító ölelés és csókkal vesz búcsút egymástól a szerető pár s a nő, a csipős hideg dacára, még sokáig kísér szemével távozó férjének deli alakját.

Nem sokára Andort hivatalársai élén találjuk, a mint jeles szóközi tehetségre valló beszédben üdvözlő, közbeszólásban álló főnökét. A meghatótt agg főnök köszönő szavakban tolmácsolja érzelmeit, melyeknek végzetlenül Andornak egy kinevezési okmányt nyújt át, melyen az soronkívül előléptetve, érdemeinek méltánylásul egy magas hivatali állásra nevezetik ki. A kinevezés általános meglepetést keltett, a mi különösen Andornál érvényesült, ki szerénységében ilyen kitüntetésről még álmodni sem merészt. E miatt alig volt képes néhány köszönő szót elrebegni főnöke előtt, ki a felsőbb helyről jött bizalmas megkeresésre, mint leginkább hivott férfit, Andort jelölte ki azon állásra legérdemesebbnek.

E kitüntetés folytán Andor hivatalnoktársai részéről lelkes ovációkkal halmozottat el, jelétül azon tisztelet és szeretetnek, melyekben Andor náluk mindenkor részesült. A közörműben Andornak csak egy elkeseredett titkos vetélytársa nem vett részt, ki a Dévay Arankától nyert kosarat, Andornak meg nem bocsátotta, a miért elene boszút is forralt.

S csakugyan, mialatt a leírt események lejajlottak, Andor családi boldogságának egész vesztelhes felelgek tornyosultak, melyek azt csaknem a tönk szélére juttatták.

II.

A boldog újévet kívánók megszokott stereotyp alakjait a levelhordók képezik, kik színes borítéku füzetekék kíséretében adják át a számunkra érkezett leveleket és kisebb csomagokat. Mint a város kedvence Andor, a levelhordónál is különös kedvezésben részesült s ezáltal a többi között egy nagyobb szállítmányt is hozott Andor számára.

A hidegtől élénk veresre csipett arccal, pihegve lépett a konyhába, hol a bájos aszonyka szeretőtetreméltó szakértelemmel sürgölődött a tűzhely körül. Nyájas mosolyal fogadja az érkezőt, ki tiszteletteljes köszönés után jelentékeny teherrel könnyíti meg levéltáskáját. A bőkezűen adott borral, de még inkább a barátságos szavakkal boldoggá tett levelhordónak távozásával, részletes szemle alá vétetnek az érkezett küldemények és az Arankának szólók tartalma, — melyek közé ama bizonyos nagyobb szállítmány nem tartozott, — napfényre hozatik. Kölesönös bizalom alapuló megegyezéssel Andor és Aranka sohasem bontották fel egymás küldeményeit, ha azok nem nevékre szóltak. Ezen kötelem teljesítése Arankára ma vált először terhessé, mert bizonyos balsejtelemtől megkapatva azon szállítmány titokteljesége miatt, mert küldőjét sem maga nem ismerte, sem Andor által említeni nem hallotta, különösen megragadta figyelmét. Miként az esti lámpafény körül röpködő éji lepkek és rovarok, szüntelen a titkos láda körül jártak tímódó gondolatai, miközben lázas türelmetlenségtől üzetve, számtalanszor fut ki az utcára, lesni férje jövetelét.

De óra mult óra után s Andor alakja az utcán még sem volt látható, míg Aranka állapota a gyötrő, kínos bizonytalanság nyomása alatt, türethetlenné vált. Egyszerre felkapja a ládikát és legbelsőbb szobájába fut vele, hol azt egy asztalra helyezve, szobája ajtaját magára zárja. Elkövetendő tette helytelenségének tudatában pillanatokig habozva áll a láda előtt. De nem tart sokáig e kizdelem, mert urra lesz felette a kíváncsiság gonosz daemona, és a körültekintő óvatossággal felfeszített teteje a ládának, az asztalon hever! Ezt követi a hézagpótló széna és papírtartalom, melynek eltávolításával a ládának gondosan csomagolt, sajátos tartalma láthatóvá lön! . . .

A szemlét követő pillanatban a kínos meglepetés és fájdalomtól megkapatva, velőtrázó sikoltással, eszméletlenül rogyott össze a szerencsétlen fiatal asszony! A ládában egy kisdokoporsó volt elhelyezve, szemföldélen és a következő felirattal: „Elt hat hetet, meghalt 188 . . . dec. 31-én“

Lassanként a kevéssel előbb még oly boldog aszonyoknak tagjaiba az élet visszatér és eszmélni kezdő öntudata e szavakban nyilvánult: „Megesalt! . . . megesalt tehát: . . . Mialatt álnok szerelmével ámitott, másal volt viszonya, melynek gyümölese áll előttem! . . .“ Végre megeredtek forró patakzó könnyei, melyekben éles fájdalma enyhülést talált. Támolyogva kelt fel és roskadozó léptekkel közeledett a végzetes ládikához, hogy ezt, borzadályát legyőzve, ugyanazon aprólékos figyelemmel, mint a minővel felbontotta, előbbi állapotába vissza helyezze. Ezen művelete közben feltűnt előtte, hogy a koporsón a halott neve nem volt olvasható, mi-ből Andor áldozatának kiltére vonható volna következtést.

III.

Ez idő alatt Andorunk türelme is kemény próbára tetetett, mert heves kizdelemre kelt benne a vágy, mielőbb közölhetni Arankájával a nem várt ritka kitüntést, a tisztelői iránti köteles tekintettel, kik szeretetteljes ovációkkal halmozták el őt. Mint minden véges dolognak e világon, ugy a tisztelgéseknek is vége lön és Andor gyorsított léptekkel sietett otthona felé, hol reá nagy esapás oládkodott. Sietésre ösztönözte különösen meg az is, hogy a szokásos hazatérési idejét az óramutató már messze meghaladta, amiből Aranka türelmetlenségéről alkotott magának képzeletet. Andor lakása a hosszú egyenes utcán már messziről szembeötlök s megszokott kedves látványa volt Andornak türelmetlen Arankáját ablakán kihajolva, észrevenni, ma azonban Aranka nem volt látható, mi Andort balsejtelemmel töltötte el. Az elősiető eselédől aggodalmasan tudakolá nevének hogylétét, kinek válassza — mely nevének rosszulletét jelentette — előérzetét alaposnak bizonyította.

Mindent feledve sietett tehát Arankához, kinek fel-dult arca és gyulladt szeméi mély szenvedésről tanuskodtak. Még inkább nevelé a kétségbeesett férj aggodalmát a nő törekvése, elhitetni Andorral, hogy csak

mulékony szenvedés lepte meg. Végre mégis sikerült Arankának Andort a végzetes ládikához vezetnie, s mellette maradt, hogy a hatást, melyet a láda tartalma Andorra gyakorolni fog, szemlélhesse.

A boldogságát tönkre tevő tárgy megpillantása újból felkelte Aranka viharos érzelmeit, úgy, hogy alig volt képes előtörni törekvő könnyeit, legalább addig visszatartani, míg a láda tartalma újból napfényre kerül. Alig történt meg ez, Andor ajkait is a meglepetés önkénytelen felkiáltása hagyta el, és megdöbbenve tekintett a zokogó Arankára, kinek sokatmondó szemrehányó tekintetével találkozott.

Aranka hangja zokogásba fulladt, míg Andor a hirtelen jött meglepetés rendítő hatása alatt, egy szót sem volt képes összeszorult torkából kiszabadítani.

Mint minden fiatal embernek, ugy Andornak is voltak mulékony kalandjai, de lelkiismeretét semmiféle olyan tett nem vádolta, melyért még csak önmaga előtt is pirulnia kellett volna. A mai nap izgalmas eseményei azonban, a váratlan kitüntetés és Aranka betegege, melyeket a végzetes ajándék szemlélete követett, az ő lelkének, különben állandó egyensúlyát is teljesen felzavarta.

Bizonyára, ha Aranka kötelemét megtartva, dőre tettét el nem követi s e miatt meg nem betegszik, e kínos esemény is nyom nélkül enyészik el a megsemmisülés örvényébe. Míg így . . .

Aranka előtt örökkévalóságnak tetsző idő múltával — ami szerinte Andor bűnösege mellett tanuskodott — Andor némileg magához térve, felismerte helyzete veszélyességét. Mindenekelőtt a címzés helyességéről igyekezett alapos meggyőződést szerezni. Csalódott azonban várakozásában, mert az ellen semmi kifogást sem emelhetett, ami még nagyobb zavarba ejtette őt.

Mereven maga elé bámulva állott a koporsó előtt, melynek fedelét öntudatlanul fészegetni kezdte. Ezen művelet folytán a fedél váratlanul lepatant és Aranka még az ily viszonyok között is meg nem tagadhatott kíváncsisággal hajolt a nyitott koporsó fölé, hogy a halott arcát, a hálószerű szemfödelen keresztül kivehesse. A szemle eredménye örömsikolyt csalt ki ajkairól s Andor nyakába borulva, majd megfojtá őt forró ölelésével, kit még ezen hirtelen változás sem volt képes teljesen magához téríteni. Végre Andor öntudatos figyelme is a koporsó tartalma felé fordult, melynek láttára, kebeléből mély sóhaj szakadt fel, s e szavakkal: „Oh, de ostoba, kegyetlen tréfa ez!“ kimerülten rogyott a mellette álló karszékre!

A vetélytárs bosszúja részben sikerült, a mennyiben Andor, kire ezen esemény borzasztó erővel hatott, heves lázba jutván, a betegápolással Arankának hosszú idejét vette igénybe.

Mindenki egyhangulag elítélte, a végzetes eredményt szülhetett durva tréfát, melynek szerzőjét csak sejtetni lehetett.

A koporsó tartalma egy megtisztított hathetes ma la ce volt!

Papp László.

Naptár. December.

Havi és betű nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
31 Kedd	Sylvester	Sylvester	19 Bonifác
1 Szer.	Ujesztendő	Ujesztendő	20 Ignác
2 Csüt.	Makar ap.	Béla	21 Julian
3 Pént.	Genovéva	Dániel	22 Anaszt.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesíti:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Haszonbérbeadás.

A borotai határban Paukovics Ernő birtokában levő ugynevezett kis-borotai igen jó **marhalegelő**, körülbelül 300 hold, haszonbérbe kiadó Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos, lakik Baján.

3-1

Karácsony és újévre alkalmas ajándékok.

közeledő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából ajánlom dúsán felszerelt raktáramat mindenféle **ajándék-cikkben**, u. m.:

Magyar és német díszművek, imakönyvek, ifjusági iratok, képeskönyvek, díszes levélpapírok, Fröbel-féle foglalkoztató eszközök, társasjátékok felnőttek és gyermekek számára, Richter-féle képipítőjátékok, karácsonyfa-díszek, albumok, emlékkönyvek, pénz- és szivartárcák, iskolatáskák, író-mappák sat. Olesó újévi üdvözlétek a legdíszesebb kivitelben.

Selyem virágokkal díszített arckép-keretek különféle nagyságban, bámulatos olesó áron.

Kézimunkák montirozása a leggyorsabban eszközöltetik.

A midőn még a n. é. közönséget olesó és jó kiszolgáltatásról biztosítom, magamat kegyes pártfogásába ajánva, maradtam teljes tisztelettel

SCHÖN ADOLF,
könyvkereskedő Zomborban.

Karácsony és újévre alkalmas ajándékok.

Üdési megrendelések lelkiismeretesen és gyorsan eszközöltetnek s kívánatra árjegyzékek bérmentve küldetnek.

Zombor, 1889. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Szabadkai kétszersült!

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint újabb hírű

kétszersültjeimet,

u. m. mandulázott, teakenyér és gyermek-kétszersült (melyek kiváló jóságukért a legutóbbi párisi világiállításon ezüstéremmel lettek kitüntetve), átadtam ismét-elárúsításra

t. Mayer és Thum uraknak Zomborban.

A „gyermek-kétszersült“, ezen sütemény a természetes erjedés útján készítve és helyes vezetés által egy bizonyos fokig fejlesztve, könnyen emészthető és hatásos táplálékot nyújt, ugy gyermekek, valamint gyenge emésztőszervekkel bíró egyének részére. — Körülbelül 6 hetes gyermekeknél egy szeletnek felét kell venni, azt csészébe téve, cukrozott víz öntendő rá és egy pár perc alatt a sütemény élvezhető tápanyaggá válik. — Idősebb gyermekeknél az eddel készítése az emésztés szükségességétől függ. Epolly hasznos ez felnőtteknél is, gyöngye emésztés ellen, tejjel használva is könnyű, kellemes eddelül szolgál.

Mit a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlok

Kiváló tisztelettel

DÖNTŐ ISTVÁN,
sütőmester Szabadkán.

2-1

Eladó ingatlanok.

Diakováron (Slavonia), Strizvojnje-Vrpolje vasút-állomástól félórányi távolságban, a következő ingatlanok eladók:

70 hold (á 1600 □ öl) első osztályu vízmentes föld, közte 45 hold buzafield, 15 hold rét és 12 hold kibaszalásra alkalmas fiatal erdő;

továbbá egy, a legforgalmasabb utcák egyikében levő és 4 nagy utcai szobából, pincéből, padlásból stbból álló földszintes ház, a hozzá tartozó gazdasági épületekkel és 1 hold, nemes gyümölcseszel beültetett kerttel együtt; ennek tőzsomszedságában két háztélek 200 hold hosszúságban és ezt körülvevő 3¼ hold, jó karban levő hegyi szőlőkerttel és lakkházzal, pincével, felszereléssel és üres hordókkal 200 akóra.

Ezen ingatlanok összes értéke 19,000 frt, melyből 6000 frt foglaló gyanánt azonnal, a többi pedig igen előnyös feltételek mellett fizetendő.

Ajánlatok kéretnek **E. P.** betű alatt Eszékre (felső-város) poste restante.

3-1

Butor.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint évek óta fennálló **asztalos- és kárpitos-butorárú-raktárommal** kapcsolatban, az I. ső emeleten

butor-mintatermeket

egészen a fővárosok mintája szerint rendeztem be.

Választékos készletben tartok **háló-, ebédlő-, szalon- és irodai berendezéseket** egy tölgymint diófából, az egyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig. Nemkülönböztetve **diszbutorokat**, nagy választékba finom **képeket és tükröket**, ugyszintén mindennemű egyes butortárgyakat, ami csak lakberendezéshez szükséges.

Mivel asztalos-butoraimat kivételesen csakis elismert első műhelyekből szerezem be, kárpitozott butorokat pedig, mint ennek szakképzett embere, **saját műhelyemben** készíttetem segédeimmel, ez által oly előnyös helyzetben vagyok, hogy határozottan mondhatom, hogy **ugy áruban**, mint **árakban** bátran versenyt állók bármely fővárosi üzlettel.

Tisztelettel kérem a nagyérdemű közönséget a legcsekélyebb szükségletnél is személynesen meggyőződést szerezni arról, hogy minden törekvésem oda irányul, nagyrabecsült vevőimet jutányosan és pontosan kiszolgálhatni.

Szives pártfogásért eszedezve, maradtam

mély tisztelettel

3-2

ADLER A.,

kárpitos és butorkereskedő
Zomborban, a zombori takarékpénztárral szemben.

Egész
Fel
Negy

A lap
külden
nek,
dono

Egyes szá

nagy érdem

ket szinte

Egyik

mellyel a

nekből, k

sohasem e

ismeretlens

Ily la

van. Ott v

megszokta,

egészen a

gyanánt ve

hogy is ne

knaknák ról

alkalmával

dalmi kivál

ról gondos

eszébe sem

cégére alit

legjelesebbj

Mert h

pedig a leg

azt az eljár

szor a leg

telenebb kö

ritka kész

rendű tehet

művei ajáit

A vidé

alkalma, ho

könyvkeres

alább nagy

nyárol, ha

lését, nem

agyondicsé

a fáradságo

vágására fo

Es ez

is csak a p

hiba az, m

kritika azok

ságának hiá

pott ítélet

kielégítetté

szik a kritika

és szellemi

Igy t

azok a csin

kritika által

elhiszik, he

a „dii mai

A rekl

annak mért

sitják a nag

dalmi felfog

szünik és tel

az értékes ir

termékeitől e

Elégre

létezik az els

a főcímekkel

különbség a

szobafestébol

vész lesz.

Mikor a

halak is kies

üresség diad

szerűséget,

Egész

hogy az a k

a napi sajtó

mint igazi k

várhatnánk, k

dig nyujt, az

Reméljük

türelmi magát

torzképén túl